

Christelijke Vereniging voor Psychieters,
Psychologen en Psychotherapeuten

- [□ Beginpagina](#)
- [□ Adressen](#)
- [□ Agenda](#)
- [□ Verwijslijst](#)
- [□ Nieuwsbrief](#)
- [□ Psyche & Geloof](#)
- [□ Kringen](#)
- [□ Links](#)

Interview: achter de schermen van het ITMP

Lang geleden (2004) plaatsten we een oproep van het ITMP: het Instituut voor Transculturele Missionaire Psychologie, tot dan toe een bij ons niet zo bekende instelling. Toch werd het bemensd door leden van onze vereniging.

Daarom leek het ons goed om daar in onze Nieuwsbrief eens aandacht aan te besteden. Hierbij dan eindelijk, in de vorm van een elektronisch interview met drs. Corry Nap-van Dalen, Psycholoog NIP.

Kun je iets vertellen over de aanleiding/motivatie tot de oprichting van het ITMP?

'Ongeveer tien jaar geleden kwamen zendingsorganisaties bij Margrete Bac en Marjan van Nus met het verzoek om iets op te zetten voor psychologische hulp- en dienstverlening aan zendingswerkers en de hen uitzendende instanties. Margrete en Marjan hadden als kind op het zendingsveld gewoond en waren destijds bijna klaar met hun studie psychologie. Vanuit de zendingsorganisaties werd de behoefte gevoeld om zendingswerkers beter voor te bereiden op het psychologisch proces van aanpassing in een nieuwe cultuur en bij terugkeer in Nederland, hen beter te begeleiden hierbij, en zo nodig te kunnen verwijzen naar een psycholoog die weet wat het leven als zendingswerker met zich meebrengt.

Margrete en Marjan begonnen het ITMP in hun "vrije tijd". Van lieverlee groeide het cliëntenaantal. Ik kwam er zes jaar geleden bij, nadat ik zelf twaalf jaar met mijn gezin in Nepal had gewoond en gewerkt en mijn studie psychologie had afgerond. Nu werkt Margrete één dag per week en ik drie tot vier dagen. Sinds enige tijd werkt ook Irene Blom met ons samen. Zij heeft bij ELEOS gewerkt en brengt veel kennis en ervaring in diagnostiek en behandeling mee.

Inmiddels richten we ons niet meer alleen op zendingswerkers, maar ook op expatriates in het algemeen.'

Ik lees op de website dat de medewerkers gespecialiseerd zijn in de missionaire en transculturele psychologie. Hoe kom je, naast ervaringsdeskundigheid, aan die expertise?

'Wij hebben contact met missionair psychologen en psychiaters in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. Om de twee jaar is er bijvoorbeeld een "European Member Care Consultation" waar we deze mensen ontmoeten. Er wordt vanuit die landen ook wetenschappelijk onderzoek gedaan op dit gebied. In de "Journal of Psychology and Theology" wordt hierover af en toe gepubliceerd. Van alle literatuur op het gebied van de missionaire psychologie proberen wij op de hoogte te blijven.

Ook leren we van militair psychologen en van wetenschappers die onderzoek doen onder mensen die uitgezonden worden door het bedrijfsleven en overheidsinstellingen. Verder doen we als ITMP, in samenwerking met de Universiteit van Groningen, onderzoek naar multiculturele vaardigheden en het psychisch welbevinden en functioneren van mensen die naar een andere cultuur verhuizen. (Hierbij kunnen we overigens nog studenten gebruiken die hun afstudeerscriptie aan dit onderwerp willen wijden. Ook van andere universiteiten.)'

Wat zijn de specifieke problemen die jullie tegen komen? En wat is de meest voorkomende hulpvraag?

'Er is veel vraag naar persoonlijkheidsonderzoek van mensen die zich aangemeld hebben bij een organisatie voor zendings- of ontwikkelingswerk. Ook is er vraag naar workshops over onderwerpen als "stress, cultuurschok en burnout" en "re-entry" (voor in Nederland terugkerende werkers). Of een "debriefingsgesprek" voor een individu of echtpaar.

Verder krijgen we aanmeldingen van zendingswerkers op verlof of teruggekeerd die kampen met problemen als depressie, burnout, angststoornissen, relatieproblemen en assertiviteitsproblemen. Deze problemen hebben vaak direct of indirect te maken met het verblijf in het buitenland. Het leven in een land waar alles er zo ontspannen aan toe lijkt te gaan, levert voor een westerling toch veel stress op... Bovendien worden steeds meer zendings- en ontwikkelingswerkers geconfronteerd met bedreiging, geweld en oorlog. Ook bij terugkeer in Nederland zijn er nogal eens aanpassingsproblemen. Men komt niet "thuis" zoals men had verwacht. Adolescente kinderen van zendingswerkers (Mission Kids) melden zich met identiteitsproblematiek, boosheid, angsten. Wij zijn te vergelijken met een eerstelijnspraktijk. Bij ernstige problemen verwijzen we door naar de reguliere of meer specifieke hulpverlening.'

Kunnen in Nederland wonende Turken, Marokkanen of andere allochtone bevolkingsgroepen ook iets hebben aan jullie expertise op transcultureel psychologisch gebied?

'De psychologische processen waar allochtone medelanders en ook vluchtelingen mee te maken krijgen lijken in veel opzichten op die van zendingswerkers. De rouw over het verlies van wat achtergelaten moest worden, het zich moeten aanpassen aan een nieuwe cultuur, gevoelens van vervreemding, het verwerven van een nieuwe (culturele) identiteit, om maar een paar dingen te noemen.

Ik heb eens lezing gehouden op de Pasar Malam Besar (een grote beurs voor Indische Nederlanders) over "verborgen verdriet". Ik maakte hierbij gebruik van mijn kennis en ervaring met het aanpassingsproces van zendingswerkers. Het was spannend of het bij deze groep herkenning zou oproepen. Gezien de reacties was dat zeker het geval. Een vrouw zei tegen mij: "Nu begrijp ik na vijftig jaar waarom ik me nog steeds niet echt heb kunnen hechten in Nederland: ik heb nooit gehuild over alles wat ik achter moest laten in Indië."'

Hoe vinden potentiële cliënten het ITMP?

'Veel zendings- en christelijke organisaties voor ontwikkelingswerk en noodhulp kennen ons. Zij doen regelmatig een beroep op ons en wijzen hun werkers op het ITMP. Er is veel mond-op-mond reclame. De website wordt regelmatig bezocht. En er komen aanmeldingen binnen via Member Care Nederland, een netwerk van personen en instellingen die hulp bieden aan zendingswerkers.

Ik ben blij met dit interview waardoor CVPPP-leden kennismaken met het ITMP. Ook zij kunnen cliënten verwijzen naar het ITMP, of ons consulteren.'

De adresgegevens zijn: ITMP, Beverweerd 3, 3813 XB Amersfoort, 033-4625651
info@itmp.nl, www.itmp.nl.

Riky Schaafsma-Boersma

[ITMP heet tegenwoordig InTransit, zie www.intransit.nl]